

op goede basis samen groeien

Ondersteuningsprofiel

01.08.2016

1. INLEIDING

In dit ondersteuningsprofiel (OSP) beschrijven we de mogelijkheden van onze school voor het bieden van passend onderwijs aan kinderen met specifieke onderwijsbehoeften en de kwaliteit van deze ondersteuning. Dat geeft een beeld op van zowel de onderwijsinhoudelijke als de procesmatige en structurele kenmerken van onze school op het niveau van basis- en extra ondersteuning.

In dit OSP beschrijven we welke ondersteuning we nu kunnen realiseren. Ook hebben we verwoordt hoe we dit als school willen borgen en zo nodig verder willen ontwikkelen.

De omschrijvingen in het OSP zijn in handelingsgerichte termen gesteld.

Met het OSP kunnen samenwerkingsverbanden en besturen snel informatie verzamelen over de basisondersteuning, over de zorgzwaarte, over de deskundigheid, de voorzieningen en over de eventuele extra ondersteuningsmogelijkheden van hun scholen. Ze krijgen daarmee zicht op de dekkingsgrootte van het zorgaanbod binnen de eigen regio.

2. ALGEMENE GEGEVENS

Naam van de school:	De Wittenberg
Brinnummer:	03LN
Locatie / vestiging	Scherpenzeel
Soort onderwijs:	Regulier
Samenwerkingsverband	PO landelijk reformatorisch SWV (PO0001); Regio Ede
Datum vaststelling profiel	1 augustus 2016

3. ONDERWIJSCONCEPT

We bieden reformatorisch basisonderwijs, gebaseerd op Gods Woord, beleden in de Drie Formulieren van Enigheid, zoals door de ouders beloofd bij de bevestiging van hun huwelijk en bij de Heilige Doop van hun kind(eren).

We doen dit in gezamenlijkheid vanuit een hartelijke verbondenheid en met liefde voor de (door de ouders mede aan onze zorgen toevertrouwde) kinderen. We laten dit als identificatiefiguren in woord en daad blijken, waarbij we ons bewust zijn van dit voorrecht en deze verantwoordelijkheid (overeenkomstig ons identiteitsprofiel).

De kinderen zijn met ons op weg en reis naar de eeuwigheid en verkeren in een levensfase waarin ze ontvankelijk zijn, gevormd kunnen en moeten worden en zich vanuit een beschermde en veilige omgeving kunnen voorbereiden op hun plaats in het maatschappelijke leven en hun ontmoeting met de Heere.

Op basis van onze kernopdracht is onze gezamenlijke ambitie: **Op goede basis samen groeien.** Vanuit deze ambitie staan ons de volgende idealen voor ogen, die voor ons richtinggevend zijn:

- We vormen onze kinderen tot burgers van twee werelden (voor de tijd en voor de eeuwigheid), waarbij een christelijke levenshouding centraal staat
- We zorgen ervoor dat alle kinderen graag naar school gaan en een goede omgang hebben met elkaar
- We geven goed onderwijs en stemmen af op de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de kinderen
- We betrekken de ouders optimaal bij de ontwikkeling van hun kind(eren)
- We werken en leren op een veilige en professionele wijze samen als team

We bieden een volledig onderwijsaanbod volgens het leerstofjaarklassensysteem. Daarbij werken we vanuit de Kijkwijzer Goed Onderwijs op De Wittenberg®, uitgewerkt in het Handboek Goed Onderwijs op De Wittenberg®. Differentiatie vindt op onze school voornamelijk plaats binnen de groep. We werken met drie verschillende niveaus, die worden toegepast bij de vakken rekenen, (begrijpend) lezen en spelling. Daarnaast zijn er voor groep 3 tot en met 8 onderwijsarrangementen buiten de groep voor de vakgebieden rekenen en spelling. Deze worden ingezet bij kinderen die extra ondersteuning of extra uitdaging nodig hebben. Zolang het verantwoord is, willen we leerlingen onderwijs bieden op onze school. Met 'verantwoord' bedoelen we dat er

veiligheid is voor alle betrokkenen, ontwikkeling bij kinderen met specifieke onderwijsbehoeften en voldoende aandacht voor de andere kinderen van de groep.

Er wordt goed onderwijs gegeven en onze basisondersteuning is op orde. We streven ernaar om dit zo te houden en de extra ondersteuning naar tevredenheid, binnen de mogelijkheden van onze school, te kunnen bieden. We werken indien nodig en mogelijk samen met externe experts, wat door alle betrokkenen als uitermate plezierig, functioneel en constructief wordt ervaren.

Het onderwijs wordt gegeven in een prachtig schoolgebouw waarin rust, reinheid, regelmaat en respect voor elkaar centraal staan. We merken dat dit goed is voor iedereen die bij onze school is betrokken. We werken met goed functionerende materialen en actuele methoden en systemen.

4. KENGETALLEN

4a. Leerlingpopulatie

	2013-2014		2014-2015		2015-2016	
	aantal	In %	Aantal	In %	aantal	In %
Totaal aantal leerlingen (per 1 okt.):	390		388		409	-
Aantal leerlingen met leerlinggewicht 0,3 (per 1 okt.):	40	11%	27	7%	23	6%
Aantal leerlingen met leerlinggewicht 1,2 (per 1 okt.):	-	-	-	-	-	-
Gemiddelde groepsgrootte	26		25		26	-

4b. Leerlingstromen

De onderstaande kengetallen betreffen leerlingstromen binnen de school en naar andere of van andere scholen. Zowel het aantal als het percentage (afgezet tegen het totaal aantal leerlingen van de school) is vermeld.

	2013-2014	2014-2015	2015-2016
	%	%	%
Doorstroom (gegevens uit integraal)			
verlengde kleuterperiode	9.3%	7.4%	3.5%
versnelde kleuterperiode (vervroegde doorstroom van oktober-december kinderen niet meegeteld)	-	-	0.2%
Doublures	0.7%	1.4%	1.4%
Versnellers (groep 3-8)	0%	0%	0%

Verwijzing	2013-2014		2014-2015		2015-2016	
	aantal	%	Aantal	%	aantal	%
naar SO cluster 1 (slechtziend)	-				-	
naar SO cluster 1 (blind)	-				-	
naar SO cluster 2 (ernstige spraak- of taalmoeilijkheden)	-				-	
naar SO cluster 2 (slechthorend)	-				-	
naar SO cluster 2 (doof)	-				-	
naar SO cluster 3 (zeer moeilijk lerend)	-				-	
naar SO cluster 3 (lichamelijk gehandicapt)	-				-	
naar SO cluster 3 (langdurig ziek)	-				-	
naar SO cluster 3 (meervoudig)	-				-	

gehandicapt)						
naar SO cluster 4 (o.a. gedragsproblemen)	-		1	0.2	1	0.2
naar SBO	3	0.8	1	0.2	2	0.4
naar BAO (niet veroorzaakt door verhuizing)	2	0.5	1	0.2	-	-
Terugplaatsing						
Vanuit SO	-		-			
Vanuit SBO	-		-			

4c. Ondersteuningszwaarte

De onderstaande kengetallen betreffen de ondersteuningszwaarte. Het betreft door een externe professional vastgestelde beperkingen (uitgezonderd de vraag naar leerlingen met een eigen leerlijn en met een ontwikkelingsperspectief).

		2013-2014	2014-2015	2015-2016
type ondersteuningszwaarte		aantal	aantal	aantal
onderwijs- of ondersteuningsbehoeften vanwege leren				
o	Dyslexie (EED of alleen op spelling)	8	9	13
o	dyscalculie/ernstige rekenproblemen (kinderen met een eigen rekenleerlijn die voornamelijk op rekengebied moeite hebben)	-	-	6
o	hoogbegaafdheid ('meerbegaafden' uit cilinderklas niet allemaal meegerekend, alleen kinderen met ontwikkelingsvoorsprong op meerdere gebieden groter dan 1,5 jaar en/of een officiële IQ bepaling waarbij TIQ groter dan 130 is)	4	6	6
o	anders, nl. het syndroom van Down	1	1	1
onderwijs- of ondersteuningsbehoeften vanwege taalontwikkeling				
o	spraakbeperkingen (dysfatische ontwikkeling, selectief mutisme)	2	2	2
o	taalbeperkingen (achterstand)	1	1	1
onderwijs- of ondersteuningsbehoeften vanwege lichamelijke beperkingen				
o	motorische beperking, nl.			
o	motorische beperking, nl.			
o	langdurige ziekte, nl. Neutropenie		1	1
o	langdurige ziekte, nl. Diabetes	1	1	1
o	medische problemen, nl.			
onderwijs- of ondersteuningsbehoeften vanwege gedragsbeperkingen				
o	ASS	3	4	7
o	ADHD	14	10	9
o	anders, nl.			
multi onderwijs- of ondersteuningsbehoeften				
o	nl.			
o	nl.			

		2013-2014	2014-2015	2015-2016
Leerachterstanden				
o	aantal leerlingen met een eigen leerlijn/leerroute (voorheen met een OPP niet zijnde extra ondersteuning SWV)	1	6	14

		2013-2014	2014-2015	2015-2016
Arrangementen op school = Extra Ondersteuning SWV (of cl.1 en 2) = Ontwikkelingsperspectief				
cluster 1				
o slechtziend				
o blind				
cluster 2				
o TOS (Taalontwikkelingsstoornis):				
• Licht				1
• Medium				
• Intensief				
o Slechthorend				
• Licht				
• Medium				
• Intensief				
o Doof				
• Licht				
• Medium				
• Intensief				
"cluster 3" (cognitieve, medische of lichamelijke arrangementen)				
o zeer moeilijk lerend				
• Licht				
• Medium				
• Intensief	1	1		1
o lichamelijk gehandicapt				
• Licht				
• Medium				
• Intensief				
o langdurig ziek				
• Licht				
• Medium			1	1
• Intensief	1	2		2
o meervoudig gehandicapt				
• Licht				
• Medium				
• Intensief				
"cluster 4" (soc.emot., gedrags of werkhoudingsarrangementen)				
o geen specificatie				
• Licht			2	2
• Medium	2		1	2
• Intensief				

4d. Deskundigheid

Onderstaande expertise is binnen onze school beschikbaar en/of structureel aanwezig. We geven aan óf de expertise aanwezig is en zo ja, of deze intern of extern beschikbaar is. In hoeverre er sprake is van voldoende deskundigheid is afhankelijk van de opleiding en/of ervaring van de medewerker(s).

expertise op			A / V of G	intern/extern
gedragsbeperkingen	bij ja, nl.	ASS en AD(H)D	G	Extern
lichamelijke beperkingen	bij ja, nl.	Stofwisselingsziekte	G	Extern
verstandelijke beperkingen	bij ja, nl.	Syndroom van Down	G	Extern
slechtziend en blind	Nee.			

slechthorend en doof taal-/spraakbeperkingen	Nee			
	Ja	Achterstanden in taalontwikkeling	V	Extern
Dysfasie			V	Intern
Dyslexie			G	Intern
Dyscalculie			V	Extern
rekenexpert (didactische/organisatorische expertise voor extra ondersteuning)			V	Intern
taalspecialist (didactische/organisatorische expertise voor extra ondersteuning)			V	Intern
gedragsspecialist pedagogische/organisatorische expertise voor extra ondersteuning.)			V	Intern
Hoogbegaafdheid			V	Intern
SoVa-trainers			G	Intern
Faalangsttrainers			V	Extern

4e. Fysieke voorzieningen

Onze school beschikt over de volgende fysieke voorzieningen.

type voorziening	ja /nee
Rolstoeltoegankelijkheid	Ja
time-out ruimte (altijd beschikbaar)	Ja
grotere lokalen (in relatie tot aantal leerlingen)	Nee
brede gangen (in relatie tot aantal leerlingen)	Ja
Verzorgingsruimte	Ja
Revalidatieruimte	Nee
Snoezelruimte	Nee
Ruimte	Ja
keuken (voor leerlingen)	Ja
Zwembad	Nee

4f. Organisatorische voorziening t.b.v. de basisondersteuning

Onze school beschikt over de volgende organisatorische voorzieningen

Type voorziening	Korte toelichting
Differentiatiegroepen voor moeilijk lerende kinderen (piramide-, kegel-, en kubusklas)	<p>Het uitgangspunt voor de differentiatiegroepen is om leerlingen zoveel als mogelijk op het niveau van de groep te houden. De hulp binnen de differentiatiegroepen, die geboden wordt aan kinderen met cognitieve beperkingen en/of werkhoudingsproblemen, staat niet op zichzelf, maar is een aanvulling op de hulp binnen de reguliere groep. Leerlingen worden eerst en zoveel mogelijk binnen de reguliere groep geholpen. Voor leerlingen die bij de geboden hulp in de groep onvoldoende baat hebben, is plaatsing in één van de differentiatiegroepen aan de orde. De lessen worden gegeven door ervaren leerkrachten.</p> <p>Voor de groepen 3 en 4 is er voor drie morgens per week de piramideklas. In de piramideklas wordt - parallel aan de instructie van de reguliere groep - instructie gegeven voor taal/spelling en rekenen.</p> <p>Voor de groepen 5 en 6 is er voor twee morgens per week de kegelklas. Ook hier wordt zoveel mogelijk parallel aan de instructie van de reguliere groep, spelling en rekenen gegeven.</p> <p>Voor de groepen 5 tot en met 8 is het mogelijk dat er voor een leerling met een eigen leerlijn gewerkt wordt. Dat betekent dat de stof van het betreffende leerjaar losgelaten wordt en er</p>

	een uitstroomperspectief vastgesteld wordt. Deze kinderen zitten – afhankelijk van hun onderwijsbehoefte - voor minimaal drie morgens in de kubusklas. Tussentijds kan indien nodig het uitstroomperspectief bijgesteld worden.
Differentiatiegroep voor meerbegaafde kinderen (cilinderklas)	De meerbegaafde leerlingen worden geselecteerd op basis van de uitslag van het Digitaal Handelingsprotocol Hoogbegaafdheid. Dit protocol maakt gebruik van vragenlijsten om persoonlijkheidskenmerken en leereigenschappen in kaart te brengen. Daarnaast baseert het protocol zich op de LOVS-Citotoetsen. Door deze voorziening bieden we voor meerbegaafde leerlingen voldoende uitdaging. Deze voorziening is in aanvulling op hetgeen in de reguliere groep gerealiseerd wordt door compacten en verrijken op het gebied van rekenen. Daarnaast wordt de uitdaging binnen de differentiatiegroep gerealiseerd door leerlingen <ul style="list-style-type: none"> • te helpen bij het steeds meer ontwikkelen van de juiste leer- en werkstrategie • te coachen bij de verrijkings- en verdiepingsopdrachten bij het basisvak rekenen zoals dat in de reguliere groep vorm wordt gegeven Daarnaast krijgen zij extra opdrachten, zoals het maken van werkstukken en het aanbieden van vreemde talen.
Remedial Teaching	Kinderen die onvoldoende baat hebben bij de hulp in de klas, kunnen voor een kortdurende periode een passend en efficiënt RT programma buiten de klas volgen. Dit wordt gegeven door een leerkracht, RT of O.A. Het gaat bijvoorbeeld om: <ul style="list-style-type: none"> - Retentietraining voor spelling - Taal in blokjes voor spelling - Preteaching rekenen, taal en/ of spelling - Spelbegeleiding voor taal/spraakproblematiek - Connect Vloeiend Lezen - Fijne motoriek: schrijven

4g. Personeel

De onderstaande kengetallen betreffen de inzet van functies van belang voor de ondersteuning binnen onze school in het cursusjaar 2015-2016. *Cursief geven we weer hoe dit er voor het cursusjaar 2016-2017 uitziet.*

Functie	aantal dagdelen per week	
Leerkracht	21 leerkrachten (17 groepen)	
Interne begeleiding	11 dagdelen (13 dagdelen)	
Onderwijsassistent(e)	9 dagdelen (12 dagdelen)	
Differentiatiegroep begeleider/ RT	17 dagdelen	
Sova trainers (twee)	1 dagdeel	intern / extern
Orthopedagoog	30 uur per jaar	Extern
Logopedist	1 dagdeel per week	Extern, maar op locatie
Orthodidact	20 uur per jaar	Extern
GGD/ CJG medewerker	6 uur per jaar in het OT	Extern
AB-er	3 uur per week (dagdeel per maand)	Intern

4h. Opbrengsten

Door de inspectie is aan de school per 4 februari 2013 het volgende arrangement toegekend: basisarrangement. Tussentijdse- en eindopbrengsten zijn goed.

4i. Financiën

Per kalenderjaar wordt verantwoording achteraf gevraagd van de middelen die onze school van het SWV heeft ontvangen. DV begin 2016 wordt nagegaan hoe de ontvangen middelen over 2015 zijn ingezet.

Hierbij welke inkomsten we ontvangen vanuit de middelen van het samenwerkingsverband en hoe we deze middelen voor preventieve, licht-curatieve of extra ondersteuning in (willen) gaan zetten; deze inzet betreft het schooljaar 2015/2016.

inkomsten:	€ 47 348 (regulier) en € 21 000 (arrangementen)		
uitgaven:	personeel:	extra i.b.	€ 5 000
		arrangementenbegeleider	€ 5 000
		extra handen in klas	€
		extra r.t.	€ 20 000
		differentiatiegroep	€ 60 000
	materieel of anders:	SOVA-training	€ 2 000
		AB-er Donnerschool	€ 5 000
			€
		totaal:	€ 97 000

5. BASISONDERSTEUNING

De basisondersteuning is het niveau van ondersteuning dat op onze school intern (of van buiten naar binnen gehaald) geboden kan worden. Het bestaat uit basiskwaliteit en een aantal preventieve en licht curatieve interventies. Uitgangspunt bij het bepalen bij het niveau van basisondersteuning is het referentiekader.

5a. Basiskwaliteit

De basiskwaliteit is het minimumniveau waaraan volgens de onderwijsinspectie (zie toezichtskader) het onderwijs moet voldoen. In het onderstaande overzicht geven we aan hoe het staat met de kwaliteit op de verschillende onderdelen.

ONDERWIJSLEERPROCES¹

1. Duidelijk

G

De leerkrachten leggen de leerstof op een duidelijke manier uit aan de leerlingen. Ze gaan steeds na of de leerlingen de uitleg goed begrijpen. En tijdens de uitleg wordt de oplossingsstrategie centraal gesteld.

2. Taakgericht

G

De leerkrachten zorgen voor een duidelijke structuur in de onderwijsactiviteiten. Het onderwijsleerproces wordt gekenmerkt door orde en rust. De leerkrachten geven de leerlingen feedback op hun werkhouding en taakaanpak.

3. Activerend

V

De leerkrachten stimuleren de leerlingen om steeds actief mee te doen en mee te denken. De leerkrachten laten de leerlingen regelmatig en op een doelmatige wijze samenwerken.

4. Resultaatgericht

V

De leerkrachten hebben hoge verwachtingen van de resultaten van de leerlingen. In de groepen wordt gewerkt met streefdoelen voor de basisvaardigheden. De leerkrachten evalueren nauwgezet de resultaten die de leerlingen halen. De leerkrachten gaan met de leerlingen in gesprek over de door hen behaalde resultaten.

5. Afgestemd

V

De leerkrachten stemmen de leerstof af op verschillen in onderwijsbehoeften tussen de leerlingen. De leerkrachten stemmen de instructie af op verschillen in onderwijsbehoeften tussen de leerlingen. De leerkrachten stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in onderwijsbehoeften tussen de leerlingen. De leerkrachten stemmen de onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.

SCHOOLKLIMAAT

6. Betrokkenheid

G

De leerkrachten geven de leerlingen positieve persoonlijke aandacht. De leerkrachten bevorderen het zelfvertrouwen van de leerlingen.

7. Sfeer

G

De leerkrachten stimuleren leerlingen op een respectvolle manier met elkaar om te gaan. De leerkrachten begeleiden de leerlingen bij het respectvol omgaan met elkaar.

8. Veiligheid

V

Naar aanleiding van onderzoek naar de veiligheidsbeleving en analyse van de incidentenregistratie onderneemt de school gerichte acties. De personeelsleden weten hoe ze moeten handelen bij incidenten.

LEERSTOFAANBOD

¹ G=goed, V=voldoende, A= aandachtspunt/ontwikkelpunt.

9. Volledig aanbod

G

Bij de aangeboden leerinhouden voor 'Nederlandse taal' en 'Rekenen en wiskunde' betrekken de leerkrachten alle kerndoelen als te bereiken doelstellingen.

10. Gelegenheid tot leren

G

De school biedt de leerinhouden voor 'Nederlandse taal' en 'Rekenen en wiskunde' aan zoveel mogelijk leerlingen aan tot en met het niveau van leerjaar 8. De gebruikte methoden kennen een goede doorgaande leerstoflijn. De leerinhouden bij Nederlandse taal passen bij de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Het leerstofaanbod voor groep 1 sluit goed aan op de ontwikkeling van de instromende leerlingen.

11. Toerusten en vormen

G

De school heeft een specifiek aanbod om sociale competenties te ontwikkelen. De school heeft een aanbod gericht op bevordering van actief burgerschap en sociale integratie.

ZORG EN BEGELEIDING

12. Leerlingbegeleiding

G

De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen. De leerkrachten volgen systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen. Analyse van opbrengsten leidt daar waar nodig voor groepjes leerlingen of voor individuele leerlingen tot aanpassing van het onderwijs. De school stelt, indien nodig, voor leerlingen een ontwikkelingsperspectief vast. De school volgt en evalueert het ontwikkelingsperspectief en stellen het indien nodig bij.

13. Leerlingenzorg

V

De leerkrachten signaleren vroegtijdig welke leerlingen bijzondere zorg nodig hebben. Op basis van de analyse van de verzamelde gegevens bepalen de leerkrachten de aard van de zorg voor de leerlingen. De leerkrachten inzicht in de specifieke onderwijsbehoeften van de leerlingen. De leerkrachten voeren de zorg planmatig uit. De leerkrachten evalueren regelmatig de effecten van de zorg.

14. Doorstroom van leerlingen

G

De leerkrachten gebruiken de informatie van scholen en instellingen waar de leerlingen vandaan komen voor de begeleiding van de leerlingen. De school maakt beredeneerde afwegingen bij de doorstroom van leerlingen binnen de school. De school zorgt voor een 'warme overdracht' tijdens de schoolloopbaan van de leerlingen.

15. Zorgstructuur

G

Er is structureel overleg tussen de leerkracht en de interne begeleider. De school werkt daar waar nodig samen met externe organisaties en deskundigen. Er is regelmatig overleg tussen de interne begeleider en de schoolleiding over het functioneren van de leerlingenzorg. De verdeling van verantwoordelijkheden en bevoegdheden met betrekking tot de zorg is voor ieder duidelijk. De leerkrachten zien zichzelf als eerstverantwoordelijke voor wat betreft de zorg aan de leerlingen.

KWALITEITSZORG

16. Voorwaarden voor kwaliteit

V

De school gaat actief na wat de onderwijsbehoeften zijn van de leerling populatie. De school stemt het onderwijsleerproces af op de onderwijsbehoeften van onze leerling populatie. De school gaat na hoe leerlingen zich handhaven in het onderwijs.

17. Systeem van evaluatie

V

De school plant elk jaar activiteiten in om de kwaliteit van het onderwijs te onderzoeken, te borgen, te verbeteren en openbaar te maken. De school heeft doelen en activiteiten op het gebied van kwaliteitszorg vastgelegd in een kwaliteitsbeleidsplan. De schoolleiding zorgt voor een systematische analyse van het onderwijsleerproces en

de leerling opbrengsten met als doel tijdig zwakke plekken te signaleren. De school verzamelt systematisch feedback van personen van buiten de school over de aspecten die zij zelf ook evalueert.

COMMUNICATIE MET OUDERS

18.Meedenken

V

De personeelsleden laten zich waar nodig informeren over de opvattingen en bevindingen van ouders over de ontwikkeling van hun kind op school en thuis. De ouders/verzorgers van leerlingen worden betrokken bij de zorg aan hun kind. De school ondersteunt de ouders bij de aanpak van hun kind thuis.

CONTACTEN MET EXTERNEN

19.Functioneel

G

De school onderhoudt functionele contacten met voor- en naschoolse voorzieningen. De school onderhoudt functionele contacten met scholen voor voortgezet onderwijs. De school onderhoudt functionele contacten met de onderwijsadviesdienst(en). De school neemt actief deel aan relevante netwerken.

SCHOOLONTWIKKELING

20.Resultaatgericht

V

De schoolleiding stimuleert een resultaatgerichte cultuur en draagt dit uit. Het team werkt met school specifieke streefdoelen. Het team werkt planmatig aan goede resultaten. Wanneer de resultaten daar aanleiding toegeven wordt het onderwijsleerproces door het team nader geanalyseerd. De conclusies naar aanleiding van analyses worden besproken binnen het team. Het team stelt gezamenlijk verbeteronderwerpen en succesmaten vast. De schoolleiding gaat met de leerkrachten in gesprek over de in hun groep behaalde resultaten en dat in relatie tot hun lesgeven.

5b. Preventieve en licht curatieve ondersteuning

In deze paragraaf is beschreven hoe we door middel van preventieve en licht curatieve ondersteuning tegemoet komen aan onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van kinderen. Onder preventie verstaan we in dit geval de basisondersteuning voor alle kinderen die er op is gericht om tijdig leerproblemen en opgroei- en opvoedproblemen te signaleren. Vroegtijdige signalering vereist de aanwezigheid van diagnostische expertise en kan al dan niet in samenwerking met ketenpartners worden georganiseerd. Ook de zorg voor een veilig schoolklimaat (zowel voor kinderen als medewerkers) maakt deel uit van de basisondersteuning.

Herkenning problematiek²	V
De school is in staat vroegtijdig leer- opgroei en opvoedproblemen te signaleren.	
Ondersteuningsteam / ketenpartners	G
De school beschikt over (of participeert binnen) een ondersteuningsteam, dat over voldoende expertise beschikt om op een adequate wijze handelingsgericht te (laten) werken in de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van leerlingen en gezinnen. De school werkt daarbij samen met de relevante ketenpartners: scholen voor VO, (school)maatschappelijk werk, leerplichtambtenaar en de GGD.	
Dyslexie	G
De school hanteert een sluitende ondersteunings- en zorgaanpak voor leerlingen met dyslexie. Dit betekent tijdige signalering, op leerling afgestemde aanpak en het hanteren van het dyslexieprotocol.	
Dyscalculie	V
De school hanteert een sluitende ondersteunings- en zorgaanpak voor leerlingen met dyscalculie. Dit betekent tijdige signalering en op leerling afgestemde aanpak.	
Aanpak voor minder begaafden	G

² G=goed, V=volgende, A= aandachtspunt/ontwikkelpunt.

De school hanteert onderwijsprogramma's en leerlijnen die goed zijn afgestemd op leerlingen met minder dan gemiddelde intelligentie.	
Aanpak voor meerbegaafden	V
De school hanteert onderwijsprogramma's en leerlijnen die goed zijn afgestemd op leerlingen met meer dan gemiddelde intelligentie.	
Meervoudig lichamelijke beperking	G
De school is fysiek toegankelijk voor en heeft beschikking over hulpmiddelen voor leerlingen met een (meervoudig) lichamelijke beperking. Aangepaste werk- en instructieruimtes en de beschikbaarheid van hulpmiddelen voor leerlingen die dit nodig hebben.	
Sociale veiligheid en gedragsproblemen	V
De school hanteert een sluitende aanpak op sociale veiligheid en gedragsproblemen. Zij hanteert (ortho)pedagogische en/of orthodidactische programma's en methodieken die gericht zijn op sociale veiligheid en het voorkomen en aanpakken van gedragsproblemen.	
Medische handelingen	G
De school heeft een voor alle medewerkers bekend en toegankelijk protocol voor medische handelingen (wat te doen bij....?, ongelukjes, medicijnen verstrekken, uitvoering van medische handelingen).	

6. EXTRA ONDERSTEUNING

Alles wat boven de basisondersteuning uitgaat, is extra ondersteuning. In deze paragraaf beschrijven we de extra (specifieke) ondersteuningsmogelijkheden die onze school kan bieden. We doen dat in de vorm van arrangementen die al dan niet structureel onderdeel uitmaken van het onderwijsaanbod van onze school. Een arrangement bestaat altijd uit meerdere onderdelen, die, waar van toepassing, beschreven worden.

Arrangementen

<p>Leerlingen met diabetes</p> <p><i>Expertise</i> De school heeft ervaring met de aanwezigheid van leerlingen met diabetes. Er zijn twee personeelsleden, buiten de leerkrachten om, die weten hoe ze een leerling met diabetes moeten begeleiden. De leerkracht die de leerling op dat moment heeft, wordt door deze personen ingelicht.</p> <p><i>Aandacht en tijd</i> De twee personeelsleden hebben de mogelijkheid tussentijds de leerling te prikken als dat nodig blijkt te zijn. Indien nodig kan de leerling een toets op een ander moment maken als op dat moment de suiker niet goed is.</p> <p><i>Fysieke omgeving</i> Er zijn extra nevenruimten in de school aanwezig om de leerling even op te kunnen vangen.</p> <p><i>Samenwerking</i> Er vinden gesprekken plaats met de ouders van de leerling, waarin geëvalueerd wordt. Als de suiker extreem hoog of laag is, wordt dat opgeschreven in een contactschrift, dat heen en weer gaat tussen ouders en school.</p>
--

Cluster 3: Leerlingen met syndroom van Down

Expertise

In de achterliggende periode zijn er verschillende kinderen met syndroom van Down naar onze school gegaan. Leerkrachten en onderwijsassistenten hebben onder begeleiding van een ervaren ambulant begeleider vanuit cluster 3 vaardigheden ontwikkeld. Het is bij deze kinderen wel belangrijk dat er een zekere mate van leerbaarheid en zelfredzaamheid aanwezig is.

Aandacht en tijd

De O.A. kan de leerling met syndroom van Down begeleiden tijdens bepaalde lessen. Daarnaast is er de mogelijkheid van extra ondersteuning in bijvoorbeeld het leesproces. Dit gebeurt vaak individueel. Tevens vindt begeleiding door het SBO plaats.

Fysieke omgeving

Er is in de school een gymzaal aanwezig om eventueel motorische oefeningen te doen.

Samenwerking

Extern kunnen we begeleid worden door ambulant begeleiders vanuit cluster 3. Eén keer in de acht weken vindt een groot overleg plaats, waarbij de ouders, ambulant begeleider, leerkracht, OA en IB aanwezig zijn. Ook kunnen we contacten leggen met bijvoorbeeld logopedisten, die eventueel bij het gesprek aan kunnen sluiten. Intern vindt regelmatig overleg plaats tussen de leerkracht en de OA (en IB).

Cluster 3: Leerlingen met lichamelijke handicap of langdurige ziekte

Expertise

De school heeft ervaring met een leerling met een lichamelijke handicap en/ of chronische ziekten.

Aandacht en tijd

Er kan ambulante begeleiding gegeven worden en de school kan extra begeleiding inroepen bij bijvoorbeeld de gymlessen.

Fysieke omgeving

De school is aangepast aan leerlingen met een lichamelijke handicap. Brede deuren, brede gangen, geen drempels en een groot invalidentoilet.

Samenwerking

We kunnen afstemmen met ambulante begeleiding vanuit cluster 3. Verder vindt er één keer in de acht weken een groot overleg plaats, waarbij de ouders, ambulant begeleider, leerkracht, eventuele begeleider en IB aanwezig zijn.

Cluster 4: Leerlingen met gedragsmoeilijkheden

Expertise

De school heeft ervaring met leerlingen met gedragsproblemen. Onder andere ADHD en stoornissen in het autistisch spectrum. In de achterliggende jaren zijn er leerlingen met een cluster 4 indicatie op school geweest. We hebben een ambulant begeleider vanuit cluster 4 die veel kennis de school in brengt. Ook kan een ambulant begeleider vanuit het SBO ingeroepen worden. De leerkracht die deze leerlingen in de klas heeft gehad, weet het belang van structuur bieden en regelmaat. Hij/zij is in staat zijn/haar handelen aan te passen aan deze kinderen.

Aandacht en tijd

Er kan ambulante begeleiding gegeven worden. Leerlingen met een indicatie cluster 4 krijgen extra begeleiding door de ambulant begeleider.

Fysieke omgeving

Het schoolgebouw is overzichtelijk en ordelijk. Er straalt rust vanuit. De gangen zien er netjes uit. Er zijn vaste afspraken die alle leerkrachten hanteren. Er wordt bijvoorbeeld in iedere klas een overzicht gegeven van de dag door middel van dagritmekaarten of het bord. Er is een duidelijke structuur in de school.

Er zijn materialen op school aanwezig, zoals wiebelkussens, oorkappen, voetensteunen en tangles.

Samenwerking

We stemmen regelmatig af met ouders om de ontwikkeling van de kinderen te volgen en van elkaar te leren. De leerkrachten kunnen bij elkaar terecht in de vorm van maatjes en/of bij de IB en teamleider.

CONCLUSIE EN AMBITIES

7a. Conclusies

Basisondersteuning: (basiskwaliteit en preventieve- en licht curatieve zorg)

- Zolang het verantwoord is, bieden we leerlingen onderwijs op onze school. Met 'verantwoord' bedoelen we dat er veiligheid is voor alle betrokkenen, ontwikkeling bij kinderen met specifieke onderwijsbehoeften en voldoende aandacht voor de andere kinderen van de groep. Daarbij is het van belang teambreed duidelijkheid te hebben wat we wel aan kunnen en wat we niet aan kunnen, met andere woorden wat is onze ondersteuningszwaarte. Veiligheid, ontwikkeling, welbevinden en aandacht zijn hierbij cruciaal voor het kind en hun ouders, alsmede voor de leerkracht.
- Wat in het profiel beschreven staat, behoort tot de mogelijkheden; wat niet beschreven staat vraagt om bespreking en eerlijk bekijken of en in hoeverre we kunnen voldoen aan de onderwijsbehoeften.
- De reguliere leerling en de cognitief minderbegaafde of meerbegaafde leerling kan zich goed ontwikkelen op onze school. In de groepen is een goede setting voor deze leerlingen. In de onderbouw wordt nog gezocht naar een beter beleid.
- We zijn op de goede weg met de signalering, diagnosticeren en begeleiding van meerbegaafde leerlingen m.n. in de bovenbouw.
- De basiskwaliteit is grotendeels op orde. We zijn als team alert op onze ontwikkelpunten.
- De preventieve en licht curatieve ondersteuning is op orde.
- Het welbevinden en de veiligheidsbeleving is voor de meeste leerlingen en leraren goed.
- Onze middelen zetten we doelmatig en efficiënt in.
- Wat betreft materialen is er veel in de school aanwezig.
- De samenwerking met de huidige externe experts is naar tevredenheid.

Extra ondersteuning

- In geval van heel specifieke onderwijsbehoeften, waarbij zowel cognitief als sociaal-emotioneel (zowel gedrag als werkhouding) de aandacht vragen, is het soms zoeken om de juiste aanpak te vinden.
- De school heeft positieve ervaring in het opvangen van kinderen met een cluster 3 of 4 indicatie.
- De samenwerking met de huidige externe experts vanuit de diverse clusters is naar tevredenheid.
- De cognitieve ondersteuning die kinderen in de differentiatiegroepen ontvangen is effectief en helpt kinderen zich naar vermogen te ontwikkelen.
- Een ontwikkelperspectief, waarbij het kind een eigen leerlijn gaat volgen, behoort tot de mogelijkheden om kinderen naar vermogen te doen ontwikkelen. Er is de nodige kennis binnen de school.

- Onze school kent veel nevenruimtes, waardoor er diverse mogelijkheden zijn. Lokalen zijn wel beperkt voor grotere klassen.

7b. Ambities

Basisondersteuning (basiskwaliteit en preventieve- en licht curatieve zorg)

Korte termijn:

- We gaan ons professionaliseren (teambreed, in deelteam en/of individueel) in het nog beter afstemmen op de specifieke onderwijsbehoeften van kinderen, zowel cognitief als sociaal-emotioneel. Daarbij zal het format 'Groeidocument' blijvend worden ingezet.
- Goede implementatie en borging van het uitvoerende meerbegaafdenbeleid vragen de aandacht in de onderbouw. Ook de doorgaande lijn van groep 1 tot en met 8 krijgt de aandacht, met name het gebruik van DHH en de inrichting van de hulp buiten de klas (mede op basis van het Novilo-rapport).
- Goede implementatie en borging van het jaarplan sociaal emotionele ontwikkeling onder leiding van het kernteam SOVA. Dit houdt onder andere dat het kernteam SOVA functioneert als vraagbaak en als stimulator van diverse instrumenten om de sociaal emotionele ontwikkeling goed te volgen en gericht te stimuleren. Het goed inzetten van het anti pestprotocol heeft hierin ook onze aandacht, evenals de preventieve functie van het programma ZIEN (leerkracht- en leerlingvragenlijst).
- We werken aan optimale differentiatie binnen de klas in drie niveaus aan de hand van groepsplannen, met behulp van bestaande arrangementen o.l.v. kernteam Passend Onderwijs.
- We werken aan de ouderbetrokkenheid door het inzetten van een luistercontactavond aan het begin van het jaar. Tevens door het inzetten van ouderportaal en regelmatige afstemming in het kernteam ouderbetrokkenheid, waarbij ouders, leerkrachten en onderwijskundige leiding vertegenwoordigd zijn.
- We werken aan het gericht analyseren van onze opbrengsten en het verbinden van conclusies en eventuele interventies hieraan.
- We experimenteren met werkvormen t.b.v. activerend lesgeven om optimale betrokkenheid door de leerlingen te waarborgen.
- We implementeren een nieuw instroombeleid voor kinderen die tussen 1 oktober en 1 januari jarig zijn.

Lange termijn:

- We streven ernaar dat we geen combinatiegroepen hebben en we bezinnen ons op groeps groottes die aanvaardbaar zijn in relatie tot de onderwijs-/ondersteuningsbehoeften.
- We willen het protocol dyscalculie implementeren in de school en daardoor beter leren signaleren en gericht kunnen ingrijpen en sturen bij leerlingen met dyscalculie.

Extra ondersteuning

- We willen ons verder bekwamen in de juiste aanpak in het geval van complexe, specifieke onderwijsbehoeften.